

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Herbert Szurgacz

w sprawie z wniosku H. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dzieckiem,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2005 r.,

kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w B.

z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt III AUa .../04,

odrzuca kasację.

Uzasadnienie

Wnioskodawca H. C. wniósł kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 8 czerwca 2004 r. Kasacja została oparta na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, mianowicie § 2 i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury dla pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki oraz naruszeniu przepisów postępowania - art. 233 k.p.c. Kasacja stwierdza, że „okolicznościami uzasadniającymi rozpoznanie kasacji są zarzuty w niej zawarte, w szczególności zarzut naruszenia prawa materialnego i naruszenia przepisu art. 322 § 1 k.p.c. i związane z nimi wątpliwości dotyczące jego wykładni i zastosowania, jak również oczywiste naruszenie prawa wskazane w zarzutach”. Kasacja zawiera wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie

sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu lub Sądowi Okręgowemu w B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 48, poz. 554) zreformowano instytucję kasacji. Znowelizowany przepis art. 393³ § 1 k.p.c. określa rygory, którym obecnie powinna odpowiadać kasacja jako szczególny środek odwoławczy. Oprócz dotychczasowych wymagań w postaci wskazania podstaw kasacji i ich uzasadnienia konieczne jest przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji, przy czym należy to uczynić w sposób nawiązujący do treści art. 393 k.p.c., w którym określone zostały przesłanki odmowy przyjęcia kasacji do rozpoznania. Warunki, jakim powinna odpowiadać kasacja, określone w przepisie art. 393³ § 1 k.p.c. odmiennie niż wymagania przewidziane dla niej jako pisma procesowego, o którym mowa w art. 393³ § 2 k.p.c. - nie są traktowane jako formalne i podlegające ewentualnemu uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c. Ich brak stanowi zatem istotną wadę, która mogłaby zostać usunięta jedynie w terminie przewidzianym do wniesienia kasacji (art. 393⁴ § 1 k.p.c.), który w przedmiotowej sprawie już upłynął. Kasacja nie respektująca powyższych wymagań należy do kategorii kasacji niedopuszczalnych w rozumieniu art. 393⁵ k.p.c. W postanowieniu z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00, OSN 2001, z.3, poz. 51 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że brak polegający na nieprzedstawieniu okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji powoduje odrzucenie kasacji bez wzywania o jego uzupełnienie.

Dokonując oceny, czy w kasacji wnioskodawca przedstawił okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie należy wskazać, że w tym zakresie istnieje już bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. postanowienie z dnia 22 marca 2001 r. V CZ 131/01, OSNC 2001/10/156; postanowienie z dnia 12 grudnia 2000 r. V CKN 1780/00, OSNC 2001/3/52; postanowienie z dnia 11 maja

2001 r., III CZ 28/01, OSNC 2002 r./2/22; postanowienie z dnia 17 października 2001 r. III CZ 98/01, OSNC 2002 r./5/71; postanowienie z dnia 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001 r./10/157; postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., CZ 35/01 OSNC 2002 r./1/11). W pewnym uogólnieniu można przyjąć, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji (spełnienie wymagania z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.) powinno być wyraźne, przede wszystkim w tym znaczeniu, że nie może być ono wyinterpretowane z przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, lecz powinno przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie konkretnie występujące w sprawie okoliczności pozwalają zakwalifikować kasację do rozpoznania, i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek usprawiedliwiających przyjęcie kasacji (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., III CZ 98/01, OSNC 2002, nr 5 poz. 71, z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1 poz. 11). Skarżący powinien wypełnić formułę art. 393 k.p.c. odpowiednią treścią, przytaczając szczegółową argumentację prawną, wykazującą, że w przyjętych ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, zachodzi przynajmniej jedna z wymienionych w art. 393 k.p.c. przesłanek.

W przypadku kasacji wnioskodawcy, kasacja nie wskazuje okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie w znaczeniu wyżej przedstawionym. Uzasadnienie kasacji stanowi polemikę z ustaleniami Sądu drugiej instancji oraz ich oceną prawną.

Powyższe nie spełnia wymagań art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. przytoczenia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji. Przedstawienie okoliczności, które uzasadniałyby rozpoznanie kasacji ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na przedstawieniu tego zagadnienia przez jego sformułowanie z przytoczeniem argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych albo uzasadnienia, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie.

Sąd Najwyższy w uchwale połączonych Izb: Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izby Cywilnej z dnia 17 grudnia 2002 r. (III CZP 72/02) stwierdził, że przewidziane art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. wymaganie jest

spełnione także wtedy, gdy skarżący przedstawi jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie kasacji, że zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo lub zachodzi nieważność postępowania. W kasacji nie został zawarty i rozwinięty zarzut oczywistego naruszenia prawa jako okoliczność uzasadniająca jej rozpoznanie. W części wstępnej kasacji, wskazując jej podstawy, skarżący stwierdził, że występuje oczywiste naruszenie tych przepisów. Gdyby nawet uznać, że w ten sposób został sformułowany zarzut, odpowiadający wymaganiom art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., to należy stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi oczywiste naruszenie prawa, tj. takie, które jest zauważalne dla każdego prawnika bez wgłębianie się w tekst przepisów i bez potrzeby głębszej analizy prawniczej (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 341/01 niepubl., z dnia 12 grudnia 2002 r., II UK 163/02, OSNP-wkł 2003/18/13). Okoliczność, że zaskarżony wyrok nie odpowiada oczekiwaniom skarżącego nie może być uznane za równoznaczne z tym, że wyrok ten „oczywiście narusza prawo” w rozumieniu art. 393 k.p.c.

Kasacja tym samym jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu na podstawie art. 393⁷ § 2 k.p.c. w związku z art. 393⁵ k.p.c.